aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamında yapacakları açıklamaları hatasız ve tutarlı şekilde yapma yükümlülükleri karşısında, idare tarafından re’sen düzeltilebilecek aritmetik hata niteliğinde de olmayan söz konusu tutarsızlık gerekçesiyle başvuru sahibi tarafından yapılan aşırı düşük teklif açıklamalarının uygun bulunmamasında mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

ihalede de benzer bir durumun söz konusu olduğu, şöyle ki, bazı isteklilerin yeterlik kriterlerine ilişkin belgelerden birini veya birkaçını sunmadıkları gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldıkları, teklif mektuplarını ve geçici teminatlarını usulüne uygun şekilde sunan bu isteklilerin tekliflerinin Kamu İhale Genel Tebliği’nin 45.1.1’nci maddesi uyarınca sınır değer hesabına dâhil edildiği, ancak yeterlik kriterlerine ilişkin belgelerden birini veya birkaçını

sunmadıkları gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılan istekiler tarafından verilen teklifler hariç tutularak hesaplanan sınır değer ile mevcut sınır değer karşılaştırıldığında, söz konusu istekliler tarafından ihaleye verilen tekliflerin sınır değer üzerinde esasa etkili şekilde değişikliğe neden oldukları anlaşılmıştır. Bu çerçevede bahse konu hususun ihaleyi yapan idarenin bağlı bulunduğu üst idare tarafından incelenmesine/soruşturulmasına ihtiyaç bulunduğu

Toplantı No	: 2018/052
Gündem No	: 51
Karar Tarihi	: 19.09.2018
Karar No	: 2018/UY.I-1736

BAŞVURU SAHİBİ:

Evsa Taah. İnşaat Proje Müh. Müş. Enerji Tur. San. ve Tic. A.Ş. – Mütevelli Yapı İnş. San. Tic. Ltd. Şti. – Özekici İnş. Nak. Taah. Mad. Pet. Tur. Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Karayolları 15. Bölge Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2018/250958 İhale Kayıt Numaralı "Karayolları 151. (Kastamonu) ve 157. (Ilgaz) Şube Şeflikleri Yollarında Rutin Yol Bakım ve Onarım ile Kar ve Buz Mücadelesi Yapım İşi" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Karayolları 15. Bölge Müdürlüğü tarafından 21.06.2018 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Karayolları 151. (Kastamonu) ve 157. (Ilgaz) Şube Şeflikleri Yollarında Rutin Yol Bakım ve Onarım ile Kar ve Buz Mücadelesi Yapım İşi" ihalesine ilişkin olarak Evsa Taah. İnşaat Proje Müh. Müş. Enerji Tur. San. ve Tic. A.Ş. – Mütevelli Yapı İnş. San. Tic. Ltd. Şti. – Özekici İnş. Nak. Taah. Mad. Pet. Tur. Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığının 26.07.2018tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 30.07.2018 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 09.08.2018 tarih ve 42516 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 09.08.2018 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2018/1322 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle,

1) Başvuru sahibi tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklaması neticesinde "Aşırı düşük teklif sonuç tutanağında" Poz-K1 ve Poz-G1 pozlarında idarece verilen ayrıntılı analiz formlarında yer alan motorin miktarları düşülerek açıklama yapıldığı gerekçesiyle aşırı düşük teklif açıklamalarının kabul edilmediği belirtilerek tekliflerinin değerlendirme dışı bırakıldığı, aşırı düşük teklif açıklamalarında isteklilerin elde edeceği maliyet avantajını açıklaması koşuluyla, yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar hususunda açıklamada bulunmasının mümkün olduğu, söz konusu iş kalemleri için hem analiz sonucu hesapladıkları maliyet tutarı hem de idareye aynı işi halen yapmakta olan şirketten aldıkları fiyat teklifi göz önünde bulundurulduğunda, adı geçen iş kalemi için teklif ettikleri birim fiyatın aşırı düşük teklif olmadığının görüleceği, söz konusu özel iş kalemleri için ihale dokümanında analiz formatlarının bulunmadığı, tekliflerini hazırlarken analiz girdi miktarları (mazot miktarları) benzer işlerde ortaya çıkan maliyetler göz önünde bulundurularak hazırlandığı,

2) Aşırı düşük teklif sorgulaması sonuç tutanağında idarece verilen ayrıntılı analiz formlarında yer alan KGM/BAKIM pozunda yer alan "Tozlama malzemesi nakli (20 km/m3)" fiyatı 5,76 TL olarak hesaplanmasına rağmen analizde 1,60 TL olarak kullanıldığı gerekçesiyle açıklamalarının kabul edilmediği, idarenin aşırı düşük teklif sorgulama yazısı ekinde gönderilen analiz formatlarında söz konusu nakliye girdilerinin miktarlarının belirtilmediği, iş ortaklığınca her bir nakliye girdisi için Karayolları Genel Müdürlüğü'nün taşıma formülleri kullanılarak birim miktarlar için taşıma birim fiyatları hesaplanmış ve aşırı düşük teklif açıklamalarının ekinde "taşıma hesapları" olarak idareye sunulduğu, söz konusu hesaplamalardan anlaşılacağı üzere "Tozlama malzemesi" nakli birim fiyatı 5,76 TL/m3 olarak kendilerince hesaplanmış olmasına rağmen birim fiyat KGM/BAKIM analizine aktarılırken maddi bir hata nedeniyle sehven 1,60 TL/m3 olarak aktarıldığı, bu durumun aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında sundukları belgelerden açıkça anlaşılacağı, söz konusu durum neticesinde ortada bir aritmetik hatanın bulunmadığı iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

1) Başvuru sahibinin 1'inci iddiasına ilişkin olarak:

İdari Şartname'nin 33'üncü maddesinde "*33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yönteme göre sınır değeri hesaplar.*
33.2. Teklifi sınır değerin altında kalan isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;
a) Yapım yönteminin ekonomik olması,
b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
c) Teklif edilen işin özgünlüğü,
gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin sınır değerin altında olması durumunda kesin teminat 40.2 maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır." düzenlemesi yer almaktadır.

Başvuruya konu ihaleye (36) isteklinin katıldığı, (25) isteklinin yeterlik kriterlerini sağlamadıkları gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldığı, ihale komisyonunca ihalenin ilk oturumunda teklif mektubu ile geçici teminatının uygun olduğu tespit edilen isteklilerin teklif tutarları üzerinden aşırı düşük teklif sınır değerinin 37.876.550,01 TL olarak hesaplandığı, anılan sınır değerin altında teklif veren geçerli teklif sahibi (10) isteklinin sorgulamaya tabi tutulduğu, bu isteklilerden 3'ünün açıklamalarını süresi içerisinde idareye sundukları, ancak idarece yapılan değerlendirme neticesinde aşırı düşük teklif açıklaması sunan tüm isteklilerin tekliflerinin reddedilerek ihalenin teklifi sınır değerin üzerinde olan Ziver İnş. Taah. Mad. Tur. Paz. San. Tic. A. Ş. üzerinde bırakıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "*İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.*

İhale komisyonu;
a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır." hükmü bulunmaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45'inci maddesinde "*45.1.1. Yapım işleri ihalelerinde, 4734 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan geçerli teklifler tespit edildikten sonra yaklaşık maliyetin % 120'sinin üzerindeki ve % 40'ının altındaki teklifler dikkate alınmaksızın, geçerli tekliflerin aritmetik ortalaması ve standart sapması hesaplanır.*
…45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80'lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir. Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.
45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan "sıralı analiz girdileri listesi" kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.
Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üneeşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir.
Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15'ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15'lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.
Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3'ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.
Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.
45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirlediği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerini de belirtecektir.
İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir.
…
45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;
…
b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.
…
45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;
a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,
…
(Ek-Y.2)'de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir. İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.
Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında istekli olabileceklere verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir.
…
45.1.6. Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, söz konusu rayiçlere ilişkin olarak 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına gerek bulunmamaktadır.
…
45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.
45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.
…
45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir." açıklamaları bulunmaktadır.

Yukarıda yer verilen Tebliğ açıklamaları göz önünde bulundurularak idarenin aşırı düşük teklif sorgulama işlemi ve başvuru sahibinin aşırı düşük teklif açıklamalarının uygun bulunmama gerekçeleri incelendiğinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

İdarenin sorgulama yazısı ekinde açıklama istenilen 7 paçal iş kalemine ait analiz formatlarının ve açıklama istenilmeyen analiz girdileri listesinin bulunduğu görülmüş olup, sınır değerin altında teklif vermiş olan isteklilerden aşağıda yer verilen iş kalemlerine ilişkin açıklamalarının istenildiği anlaşılmıştır.

Sıra No	İş Kalemi No	İş Kalemi Tanımı	Birimi
1	Kgm/Bakım	Muhtelif Bakım Ve Trafik Güvenliği İşlerinin Yapılması	Km
2	Kgm/Yama	Her Cins Kaplamalı Yolda El İle Temel Malzemesi Veya Bitümlü Sıcak Karışım Kullanılarak Asfalt Yaması Yapılması	Ton
3	Kgm/Serim-Finişer	Her Cins Kaplamalı Yolda Küçük Finişer İle Temel Malzemesi Veya Bitümlü Sıcak Karışım Serimi Yapılması	Ton
4	Kgm/70.015/Özel	Makine İle Her Kesit ve Genişlikte Kuruda Veya Suda Kaplamasız Kenar ve Refüj Hendeklerinin Temizliği	Km
5	Poz-K1	Kar ve Buz Mücadelesi İçin Kar Bıçaklı ve Tuz Serpicili Kamyon Çalıştırılması	Saat
6	Poz-K1-B	Kar ve Buz Mücadelesinde Kullanılan Kar Bıçaklı ve Tuz Serpicili Kamyonun Hazır Bekletilmesi	Ay
7	Poz-G1	Kar ve Buz Mücadelesi İçin Grayder Çalıştırılması	Saat

Başvuru sahibi İş Ortaklığı tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının idare tarafından, Poz-K1 ve Poz-G1 pozlarına ilişkin idarece verilen ayrıntılı analiz girdileri tablosunda yer alan motorin miktarlarının düşürüldüğü ve Kgm/Bakım pozunda yer alan "Tozlama malzemesi nakli (20 km/m3)" analiz girdisine ilişkin fiyatın 5,76 TL olarak hesaplanmasına karşın bu tutarın analize aktarılırken 1,60 TL olarak kullanıldığı gerekçeleriyle uygun bulunmadığı tespit edilmiştir.

Aşağıda Poz-K1 ve Poz-G1 pozlarına ilişkin olarak başvuru sahibine gönderilen aşırı düşük teklif sorgulama yazısı ekindeki ayrıntılı analiz girdileri tabloları yer almaktadır.

Poz-K1	Kar ve Buz Mücadelesi için Kar Bıçaklı ve Tuz Serpicili Kamyon Çalıştırılması				Saat
Girdi No	Girdi Tanımı	Birimi	Miktar	Birim Fiyat	Tutar
TZ+KR	Tuz Serpici Kar Bıçağı	Ad	0,000065		
04.109/K2	Mazot (motorin)	Kg	2		
03.038/2A	Damperli kamyon	Ad	0,000065		
04.109/K1	Mazot (motorin)	Kg	30		

Poz-G1	Kar Ve Buz Mücadelesi İçin Grayder Çalıştırılması				Saat
Girdi No	Girdi Tanımı	Birimi	Miktar	Birim Fiyat	Tutar
03.008/A	Motor greyder(80 HP'den yukarı güçte takriben 9 ton)	Ad	0,000065		
04.109	Mazot (motorin)	Kg	30,22		

Başvuru sahibi İş Ortaklığı tarafından Poz-K1 pozunda yer alan motorin girdisine ilişkin olarak yapılan aşırı düşük teklif açıklamaları incelendiğinde, idarece verilen analiz formunda toplam 32 Kg olarak belirtilen motorin girdisi için, idare tarafından geçen yıl yapılan aynı nitelikteki ihalede gerçekleşen ödemeye esas birim fiyata atıf yapılarak yapılan hesaplama neticesinde 20 Kg motorin tüketimi üzerinden açıklama yapıldığı tespit edilmiştir.

Aynı şekilde Poz-G1 pozunda yer alan motorin girdisine ilişkin olarak yapılan aşırı düşük teklif açıklamaları incelendiğinde, idarece verilen analiz formunda toplam 30,22 Kg olarak belirtilen motorin girdisi için, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ait 03.508 poz numaralı analizde yer alan motorin girdisine ve idare tarafından geçen yıl yapılan aynı nitelikteki ihalede gerçekleşen ödemeye esas birim fiyata atıf yapılarak yapılan hesaplama neticesinde 16 Kg motorin tüketimi üzerinden açıklama yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin yukarıda yer verilen açıklamalarından anlaşılacağı üzere, isteklilerin yapacakları aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında sunacakları analizlerin idarece verilen analiz formatına uygun olması gerekmektedir.

Başvuru sahibi İş Ortaklığı tarafından idarece Poz-K1 ve Poz-G1 pozlarına ilişkin olarak hazırlanan analiz formatlarında yer alan motorin girdisi miktarlarının aşırı yüksek olduğu ve bu nedenle kendileri tarafından yapılan aşırı düşük teklif açıklamalarında öngörülen motorin girdi miktarlarının gerçek tüketim verileriyle uyumlu olduğu ileri sürülmekte ise de, aşırı düşük teklif sorgulama yazısının tebliğ edildiği 03.07.2018 tarihinden sonra 10 gün içerisinde idareye şikayet başvurusunda bulunulmadığı tespit edildiğinden, başvuru sahibi İş Ortaklığının aşırı düşük teklif açıklamalarını kendisine aşırı düşük teklif sorgulama yazısı ekinde tebliğ edilen analiz formatında belirtilen miktarlara uygun olarak yapması gerekmektedir. Bu bakımdan, başvuru sahibi tarafından yapılan aşırı düşük teklif açıklamalarının, Poz-K1 ve Poz-G1 pozlarına ilişkin idarece verilen ayrıntılı analiz girdileri tablosunda yer alan motorin girdisi miktarlarının düşürüldüğü gerekçesiyle uygun bulunmamasında mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

AŞIRI DÜŞÜK

2) Başvuru sahibinin 2'nci iddiasına ilişkin olarak:

Başvuru sahibi İş Ortaklığı tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının idare tarafından, Kgm/Bakım pozunda yer alan "Tozlama malzemesi nakli (20 km/m3)" analiz girdisine ilişkin fiyatın 5,76 TL olarak hesaplanmasına karşın bu tutarın analize aktarılırken 1,60 TL olarak kullanıldığı gerekçeleriyle uygun bulunmadığı tespit edilmiştir.

Başvuru sahibi İş Ortaklığı tarafından Kgm/Bakım pozuna ilişkin olarak yapılan aşırı düşük teklif açıklamaları incelendiğinde, "Tozlama malzemesi nakli (20 km/m3)" analiz girdisine ilişkin fiyatın 5,76 TL olarak hesaplanmasına karşın, bu tutarın analize 1,60 TL olarak aktarıldığı tespit edilmiştir.

Başvuru sahibi İş Ortaklığı tarafından, söz konusu analiz girdisine ilişkin olarak hesaplanan tutarın, analize sehven 1,60 TL olarak aktarıldığının kabul edildiği, ancak bu durumun açıklama istenilen "Kgm/Bakım" iş kaleminin anahtar teslimi götürü bedel olması karşısında, yapılan hatalı aktarımın söz konusu iş kalemi için teklif edilen fiyatı etkilemeyeceği ileri sürülmekte ise de, isteklilerin aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamında yapacakları açıklamaları hatasız ve tutarlı şekilde yapma yükümlülükleri karşısında, idare tarafından re'sen düzeltilebilecek aritmetik hata niteliğinde de olmayan söz konusu tutarsızlık gerekçesiyle başvuru sahibi tarafından yapılan aşırı düşük teklif açıklamalarının uygun bulunmamasında mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

Öte yandan, 4734 sayılı Kanun'un 56'ncı maddesi uyarınca, itirazen şikayet başvuruları başvuru sahibinin iddiaları ile idarenin şikayet üzerine aldığı kararda belirtilen hususlar ve itiraz edilen işlemler bakımından eşit muamele ilkesinin ihlal edilip edilmediği yönlerinden incelenerek Kanun'un 54'ncü maddesinde belirtilen kararlardan biri alınabileceğinden, bunun dışında Kurum tarafından re'sen yapılacak tespit ve değerlendirmelere dayanılarak ihale sonucuna etkili bir karar alınması mümkün bulunmamaktadır. Ancak, Karayolları Genel Müdürlüğü'ne bağlı başka bir Bölge Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen 2018/250708 İKN'li ihaleye ilişkin olarak, işbu karar ile aynı oturumda alınan 2018/UY.I-1734 sayılı Kurul kararında ilk iddia konusuna ilişkin olarak "*İddia konusu husus bakımından ihale işlem dosyası üzerinden yapılan inceleme neticesinde, ihaleye teklif veren bazı isteklilerin teklif fiyatlarının birbirine çok yakın olduğu ve söz konusu isteklilerin kendi malı olması istenen makine parkına ilişkin herhangi bir belge sunulmaması gerekçesiyle ihale komisyonu kararıyla değerlendirme dışı bırakıldıkları, ayrıca isteklilerce sunulan teklifin sınır değer hesabında dikkate alınabilmesi için mevzuat gereği aranan teklif mektubu ve geçici teminatın usulüne uygun şekilde sunulması koşulunun bu isteklilerce karşılandığı dolayısıyla tekliflerinin sınır değer hesabına dahil edildiği görülmektedir.*
Bu çerçevede yeterlik kriterlerine ilişkin belgelerden birini veya bir kaçını sunmadıkları gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılan istekliler tarafından verilen tekliflerin hariç tutulması suretiyle hesaplanan sınır değer ile mevcut sınır değer karşılaştırıldığında söz konusu istekliler tarafından ihaleye verilen teklifler nedeniyle sınır değerin değiştiği ve dolayısıyla ihale sonucu üzerinde esasa etkili şekilde değişikliğe yol açtığı anlaşılmıştır.
Buradan hareketle, idarece yukarıda belirtilen 4734 sayılı Kanun'un 17'nci ve 4735 sayılı Kanun'un 25'inci maddeleri doğrultusunda başvuruya konu ihalede teklif mektuplarını ve geçici teminatlarını usulüne uygun olarak sunmalarına karşın yeterlik belgelerinden birini veya birkaçını sunmayan isteklilerin sınır değeri etkilemek amacıyla "ortak hareket" edip etmedikleri hususunda gerekli incelemelerin yapılmak suretiyle yeni bir ihale kararı alınmasının yerinde olacağı sonucuna ulaşılmıştır." şeklinde değerlendirme yapılarak gerekli incelemelerin yapılması amacıyla düzeltici işlem tesis edilmesine karar verilmiştir.

Başvuruya konu ihalede de benzer bir durumun söz konusu olduğu, şöyle ki, bazı isteklilerin yeterlik kriterlerine ilişkin belgelerden birini veya birkaçını sunmadıkları gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldıkları, teklif mektuplarını ve geçici teminatlarını usulüne uygun şekilde sunan bu isteklilerin tekliflerinin Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.1'nci maddesi uyarınca sınır değer hesabına dâhil edildiği, ancak yeterlik kriterlerine ilişkin belgelerden birini veya birkaçını sunmadıkları gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılan istekiler tarafından verilen teklifler hariç tutularak hesaplanan sınır değer ile mevcut sınır değer karşılaştırıldığında, söz konusu istekliler tarafından ihaleye verilen tekliflerin sınır değer üzerinde esasa etkili şekilde değişikliğe neden oldukları anlaşılmıştır. Bu çerçevede bahse konu hususun ihaleyi yapan idarenin bağlı bulunduğu üst idare tarafından incelenmesine/soruşturulmasına ihtiyaç bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

1- Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazen şikâyet başvurusunun reddine,

2- Gerekli inceleme ve soruşturmanın yapılmasını teminen ihaleyi yapan idarenin üst idaresi Karayolları Genel Müdürlüğüne bildirimde bulunulmasına,

Oybirliği ile karar verildi.